

Verkiezingsprogramma Partij voor Teylingen 2026 - 2030

Inhoudsopgave:

Hier staan wij voor!	2
Inleiding en samenvatting	3
1. Wonen	5
2. Economie en lokale ondernemers	6
3. Asielzoekers / Arbeidsmigratie	8
4. Veiligheid en handhaving	10
5. Bestuur en participatie	12
6. Verkeer en infrastructuur	16
7. Zorg en welzijn	18
8. Sporten en spelen	19
9. Onderwijs en jeugd	21
10. Cultuur en recreatie	23
11. Leefomgeving, duurzaamheid en milieu	25
12. Ondernemers: in detail	29

Partij voor Teylingen: hier staan wij voor!

1. Gemeentelijke financiën op orde zonder belastingverhoging!
2. Huizen met prioriteit voor de eigen inwoners!
3. Duurzaam: een tandje minder!
4. Sport én cultuur maken Teylingen!
5. Geen papierschuivers, maar aanpakkers bij de gemeente!
6. Nieuwe politiek; bindend referendum!
7. (Agrarische) bedrijven en kwekers de ruimte geven!
8. Teylingen eerst; de beuk er in!

Inleiding en samenvatting

De Partij voor Teylingen staat in de politiek voor een koers rechts van het midden en heeft als uitdaging om een beter alternatief te zijn voor de gevestigde orde, die de echte uitdagingen vaak uit de weg gaan. Hiermee willen wij ook een alternatief zijn voor diegenen, die het vertrouwen in de gemeentelijke politiek al langer zijn verloren.

Onze drijfveren zijn: meer betaalbare woningen, het maximaal betrekken van inwoners bij beleidsvorming en échte openbaarheid van bestuur.

We werken samen met alle politieke partijen, vanuit één basis gedachtegang: 'Wat is het beste voor onze inwoners en onze ondernemers?!' Wij staan voor gezond verstand, het behoud van cultuur en historie, ondersteuning van lokale ondernemers en verstandige duurzaamheid.

Onze speerpunten:

- **Financiën op orde:** Wij zetten in op een sluitende begroting zonder lastenverzwaring voor inwoners en ondernemers!
- **Wonen en leefomgeving:** We kiezen voor betaalbare koop- en huurwoningen voor starters en senioren, die niet het karakter van onze kernen aantasten. Dus geen bollenvilla's, maar wel extra bouwlagen op bestaande bouwlocaties.
- **Economie en ondernemersklimaat:** Lokale ondernemers krijgen de ruimte om zich te vestigen en te groeien. We vinden een vast en zichtbaar aanspreekpunt voor ondernemers bij de gemeente belangrijk. De gemeente moet inzetten op snellere vergunningverleningen.
- **Opvang van vluchtelingen en statushouders:** Ons uitgangspunt is, dat opvang moet passen bij de schaal van onze gemeente.
- **Arbeidsmigratie:** Wij zijn niet tegen arbeidsmigratie, maar de overlast moet niet het probleem zijn van de inwoners. Dat is de verantwoordelijkheid van de ondernemers die deze arbeidsmigranten in dienst hebben.
- Met betrekking tot openbaarheid van bestuur willen wij een vroegtijdige transparantie als het gaat over besluitvorming door het gemeentebestuur.

- **Veiligheid en openbare orde:** We zetten in op preventie. Maar in de tussentijd maken wij ons hard voor een zichtbare en consistente handhaving op straat en in de wijken, winkelgebieden en op bedrijventerreinen! Handhaven is goed, preventie is beter!
- **Zorg en welzijn:** Toegankelijke zorg en ondersteuning dichtbij huis; daar gaan we voor! Initiatieven die eigen kracht en mantelzorg versterken, waarderen we zeer!
- **Duurzaamheid met gezond verstand:** We moeten in de regio inzetten op de komst van kleine kerncentrales , dus geen horizon vervuilende windturbines of windmolens!
- **Cultuur, sport en verenigingsleven:** Verenigingen zijn het hart van onze gemeenschap en we ondersteunen van harte sportaccommodaties en culturele initiatieven die verbinden.

1. Wonen

- We gaan hard aan de slag met het stimuleren van de bouw van betaalbare woningen voor starters en senioren (en uiteindelijk hiermee ook voor de doorstromers). En deze woningen moeten als eerste naar de inwoners van Teylingen gaan!
- Kortom: Voorrang voor onze eigen starters en senioren bij de toewijzing van woningen!
- Inzetten op dorpsvernieuwing met respect voor historische gebouwen en structuren.

We behouden het historische karakter van onze dorpskernen door het beschermen van monumentale panden en structuren. Daarnaast maken we ruimte voor modernisering en uitbreiding van woningen (optoppen), zodat we het dorpskarakter beschermen zonder de bouw van nieuwe woningen te blokkeren.

- Ondersteunen van initiatieven voor gemeenschappelijk wonen en knarrenhofjes en meer mogelijkheden voor zogeheten mantelzorgunits.

We zorgen voor het versnellen van vergunningsprocedures, garantstelling bij financiering en het verbeteren van de openbare ruimte rondom deze projecten

- Bij nieuwbouwprojecten: 30% sociale huur, 40% (écht!) betaalbare koop- en huurwoningen en 30% woningen voor de vrije markt. Zonder deze voorwaarden krijgen initiatieven van ons géén steun!

2.Economie en lokale ondernemers

- We vatten de koe bij de hoorns en verminderen de bureaucratische lasten en regeldruk voor ondernemers; 1 gemeentelijke regel erbij?: Dan eerst 3 regels eraf!

Ondernemers in Teylingen krijgen betere ondersteuning door één vast loket bij de gemeente voor al hun vragen en aanvragen. We versnellen de digitale afhandeling van vergunningen door het invoeren van een snelloket voor eenvoudige aanvragen (binnen 2 weken) en het verkorten van reguliere vergunningstrajecten naar maximaal 6 weken.

- Voorrang geven aan lokale bedrijven bij gemeentelijke aanbestedingen.

In overeenstemming met de Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2025 en verder en ons gemeentelijk inkoopbeleid geven we lokale bedrijven voorrang bij gemeentelijke opdrachten tot (bij Levering en diensten is dit nu € 50.000 en bij Werken € 150.000 enkelvoudig onderhands, respectievelijk tot Europees drempelbedrag bij Levering en Diensten en bij Werken € 2.000.000 meervoudig onderhands. Hier moet je dus echt goed kijken wat je nu opneemt. door deze direct te gunnen aan lokale ondernemers. Bij grotere aanbestedingen laten we sociale waarde criteria, zoals lokale werkgelegenheid en duurzaamheid, zwaarder meewegen, zodat lokale bedrijven meer kans maken.

- Aanpak van leegstand in winkelgebieden door het samenbrengen van de eigenaren, huurders en omgeving.

We stimuleren de transformatie van leegstaande panden naar woningen en/of kleinschalige werkruimtes, mits de dorpskernen hun winkelkarakter behouden.

- Teylingen moet een geboorteplaats worden voor startende ondernemers. We zetten in op het ontwikkelen van bedrijventerreinen, die aansluiten bij de moderne behoeften van de ondernemers. We gaan niet bouwen voor leegstand!
- Behoud en ontwikkeling van gezonde bedrijventerreinen met goede infrastructuur en bereikbaarheid.
- Stimuleren van toerisme en evenementen in Warmond, Sassenheim en Voorhout door betere promotie en evenementen; hiervoor wordt de toeristenbelasting ingevoerd.

- Het actief promoten van de naam Teylingen als toeristische magneet. Dus geen 'Warmond aan de Kaag' meer, maar het gebruik van de naam VVV Teylingen.
- We willen de belastingdruk voor iedereen gelijk houden en het liefst verlagen. Dit doen we door als gemeente kostenefficiënt te werken, onnodige lasten te verminderen, te zoeken naar financiële ruimte in de begroting en te bezuinigen op het gemeentelijk ambtenarenapparaat.
- Het eigen huishoudboekje van de gemeente moet beter op orde gebracht worden: de tering moet naar de nering gezet worden!

3. Vluchtelingen / Arbeidsmigratie

Vluchtelingen

- De Partij voor Teylingen vindt het niet uit te leggen, dat er in korte periodes wél allerlei maatregelen genomen kunnen worden voor het huisvesten van vluchtelingen, statushouders en AMV-ers, terwijl onze kinderen en senioren jarenlang moeten wachten op een eigen woning.
- De gemeente Teylingen ontmoedigt binnen de wettelijke mogelijkheden de komst van asielzoekers zo veel mogelijk. Organisaties die asielzoekers behulpzaam zijn met het gebruiken van onze voorzieningen krijgen van de gemeente Teylingen geen subsidie meer.
- Asielzoekers, statushouders en AMV-ers die geen betaald werk uitvoeren of een voltijdsopleiding volgen, worden actief gestimuleerd om vrijwilligerswerk te doen. Dat bevordert de integratie en zelfredzaamheid.
- We snappen, dat omwonenden zich zorgen maken over de komst van asielzoekers/statushouder. Als er initiatieven zijn voor bijvoorbeeld een suswacht, dan moet de gemeente dit inwonerinitiatief omarmen.
- Als er sprake is van huisvesting van asielzoekers/statushouders, dan kan dit niet zonder zwaarwegende inspraak van onze inwoners.

Arbeidsmigranten

- . Het huisvesten van arbeidsmigranten moet aan duidelijke regels voldoen. Ook de controle van dergelijke vaak grotere wooncomplexen moet intensiever en beter.
- Het huisvesten van arbeidsmigranten als puur verdienmodel moet worden ontmoedigd.

Onze voorkeur is, dat alleen arbeidsmigranten die voor bedrijven in Teylingen werken, ook mogen wonen in huisvestingslocaties in Teylingen.

- Bedrijven die arbeidsmigranten in dienst hebben moeten deze in eerste instantie op eigen terrein huisvesten (dan zijn ze ook zelf verantwoordelijk voor eventuele overlast).
- Géén voorrang op de woningvoorraad meer voor statushouders, vluchtelingen, AMV-ers en arbeidsmigranten! Wanneer een woonplicht wordt opgelegd door de Provincie Zuid-Holland, worden hiervoor tijdelijke behuizingen gerealiseerd, waar mensen kunnen wonen totdat ze een woning krijgen via de reguliere huisvestingsprocedures.

4. Veiligheid en handhaving

- . We willen meer zichtbare handhaving en preventief toezicht in wijken en uitgaansgebieden.

We vergroten de zichtbaarheid van handhaving door betere planning en verantwoording van de inzet van BOA's. Inzet van handhaving in wijken en uitgaansgebieden, vooral tijdens avonden en weekenden. De gemeente stimuleert samenwerking met politie, horeca en evenementenorganisatoren om overlast en onveiligheid preventief aan te pakken.

- Harde aanpak van ondermijning en drugsoverlast.

Dat doen we door samenwerking tussen gemeente, politie en ondernemers te versterken. De gemeente richt zich op snelle en gerichte handhaving bij signalen van ondermijning en ondersteunt inwoners en ondernemers bij het herkennen en melden van verdachte situaties.

- Ondersteuning van buurtpreventie en inwonerinitiatieven om veiligheid te vergroten.

Met het stimuleren van inwoners bij het opzetten en onderhouden van buurtapps en WhatsApp-groepen. Buurtpreventie richt zich uitsluitend op het signaleren en melden van verdachte situaties — handhaving blijft de taak van BOA's en politie. De gemeente biedt begeleiding om de rol van buurtpreventie helder en effectief te houden.

- Schaf de regels af, die je toch niet handhaaft!

- Aanpakken drugsgebruik.

Drugsgebruik? Dom gebruik! Met deze slogan starten we een écht preventiebeleid. Met de inzet van het jongerenwerk, de jeugd zelf en influencers. Verder komt er zichtbare handhaving in risicogebieden zoals parken en uitgaansplekken. Geen gedogen meer van drugsgebruik en drugshandel.

- Aanpak van overlast en asociaal gedrag.

De BOA's moeten niet anoniem bonnen schrijven, maar inwoners aanspreken op hun gedrag en asociaal en overlast gevend gedrag beboeten.

- Cameratoezicht op strategische plekken om criminaliteit te ontmoedigen.

We zetten flexibel cameratoezicht gericht in op plekken waar structurele overlast of criminaliteit plaatsvindt, zoals uitgaansgebieden, de stations en winkelcentra. Cameratoezicht wordt alleen ingezet in overleg met politie en handhaving en alleen onder strikte wettelijke voorwaarden.

- Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Winkelgebieden en bedrijventerreinen moeten schoon, heel en veilig zijn en blijven.

Er moeten meer KVO's komen voor de winkelstraten en bedrijventerreinen. Deze KVO's bereikt de gemeente in samenwerking met de ondernemers.

5. Bestuur en participatie

- De gemeente moet het besef hebben dat niet iedere overschrijding op de begroting gefinancierd kan worden met een lastenverzwaring voor inwoners en/of ondernemers. Ga met het geld om alsof het je eigen geld of van je onderneming is.
- Een sluitende gemeentebegroting, met opbouw van reserves in goede tijden om in mindere tijden de faciliteiten op peil te houden.
- Stoppen met het subsidiëren van onzinnige projecten, waarvan op voorhand kan worden vastgesteld dat het niets oplevert of bijdraagt aan een betere samenleving. Beperk de inzet van externe bureau's en als deze inzet al nodig is kijk dan eerst naar lokale expertise.

De gemeente Teylingen is de afgelopen jaren een enorme kostenpost voor uw huishouden geworden. Dankzij een jaarlijks stijgende OZB betaalt u ieder jaar steeds meer aan een onbeheersbaar ambtenarenapparaat en talloze subsidies waar u als hardwerkende Teylinger nauwelijks van profiteert. De Partij voor Teylingen wil dit anders. Wij snoeien flink in organisaties die de gemeente met úw geld subsidieert zoals Vluchtelingenwerk, de Groene Uitdaging en andere subsidieslurpers. Onze stelregel is, dat een organisatie alleen subsidie ontvangt als de organisatie een meetbare dienst aan het welzijn van onze inwoners toevoegt en een significant deel van de inwoners gebruik maakt van één of meer van haar diensten of producten.

- Bij het aantrekken van nieuwe ambtenaren, wordt werkervaring buiten overheidsinstanties om beschouwd als een pré.
- Meer invloed voor inwoners referenda op lokaal niveau.

We vergroten de invloed van inwoners door het invoeren van bindende referenda over lokaal beleid. Referenda zijn al geldig bij een minimale opkomst van 30% en kunnen over alle onderwerpen gaan die binnen de gemeentelijke bevoegdheid vallen. De gemeenteraad is verplicht de uitslag van een geldig referendum te respecteren. Dit zorgt voor duidelijke en transparante communicatie vanuit de gemeente over beleid en besluiten.

- Opzetten van inwonerspanels en ondernemerspanels.

Daarnaast richten we inwonerpanels en ondernemerspanels op om onze inwoners en ondernemers structureel te betrekken bij gemeentelijk beleid en besluitvorming. De uitkomsten van deze panels worden actief meegenomen bij het opstellen en vaststellen van beleid.

- Nauwere samenwerking tussen gemeente, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Dat doen we met het opzetten van ‘kerntafels’ in Sassenheim, Voorhout en Warmond. Deze kerntafels vinden minimaal twee keer per jaar plaats en bieden inwoners, ondernemers en organisaties de mogelijkheid om mee te praten over specifieke vraagstukken over hun woonkern.

- Het oprichten van een Teylingentafel.

Daarnaast organiseren we jaarlijks een ‘Teylingentafel’ waarin de uitkomsten van de kerntafels worden samengebracht en besproken met de gemeenteraad. De gemeente zorgt voor een duidelijke terugkoppeling naar de inwoners en ondernemers over de uitkomsten en vervolgstappen.

- Wanneer inspraakavonden georganiseerd worden, moet minimaal 20% van de gemaakte opmerkingen en ideeën overgenomen worden in de planvorming.

Dit zorgt ervoor, dat mensen écht kunnen zien, dat er wat met hun suggesties gedaan wordt.

- Snellere en toegankelijker dienstverlening door digitalisering en klantgerichte loketten.

We verbeteren de dienstverlening van de gemeente door processen te digitaliseren en klantgerichte loketten te verbeteren. Inwoners kunnen eenvoudig online afspraken maken en aanvragen indienen.

- Ook het ambtenarenapparaat gaat op een andere manier werken.

Parttime werken en thuiswerken wordt teruggedrongen, als het niet efficiënt blijkt te zijn. Het heeft een negatief effect op gericht contact tussen inwoners en ambtenaren. Immers: niet voor iedereen is digitaal contact vanzelfsprekend gelet op de vergrijzing .

- Starten van een pilot met AI (Artificial Intelligence; kunstmatige intelligentie).

Dat doen we om gemeentelijke besluiten en beleidsstukken automatisch samen te vatten en te vereenvoudigen. Een AI-gestuurde chatbot wordt in deze pilot getest om 24/7 ondersteuning te bieden bij vragen van inwoners en ondernemers over beleid, vergunningen en gemeentelijke diensten. Sneller, goedkoper én efficiënter!

- Efficiënter en doelgerichter gemeentelijk bestuur, met meer nadrukkelijke focus op lokale belangen.

We maken het gemeentelijk bestuur efficiënter. Stoppen met praten, minder papier schuiven en meer de handen uit de mouwen! Geld mag alleen uitgegeven worden voor beleid dat gericht is op de lokale behoeften. Beleidsmakers moeten zichzelf niet in stand houden door allerlei nieuwe taken te verzinnen.

- Vraag niet wat u moet doen voor de overheid, vraag wat de overheid moet betekenen voor u!

Natuurlijk is iedereen verantwoordelijk voor zijn/haar eigen toekomst. Maar de gemeente Teylingen is er ook om inwoners, ondernemers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties te ondersteunen en te faciliteren, wanneer ze met initiatieven komen, die hout snijden. We stellen inwoners centraal bij beleid en uitvoering, denken mee over oplossingen en zorgen voor direct en laagdrempelig contact met de gemeente Teylingen.

- Ontmantelen van de HLT-samenwerkingsorganisatie. Per inwoner kost dit veel meer aan ambtelijke kosten, dan in de omliggende gemeenten. Teylingen moet weer werken vanuit haar eigen kracht en haar eigen mensen. Zodat we gemeenteambtenaren hebben, die weten wat er leeft in Voorhout, Sassenheim en Warmond!

6.Verkeer en infrastructuur

- We investeren in veilige fietsroutes en voetpaden.

Dat doen we door te zorgen voor betere verlichting en duidelijke markeringen aan te brengen. De gemeente geeft prioriteit aan veilige schoolroutes en pakt meldingen over slechte staat van onderhoud en/of uitzicht belemmerend groen direct op. Waar mogelijk voegen we extra fietspaden toe om kortere en veiligere verbindingen tussen wijken en belangrijke bestemmingen te creëren. We willen vrij liggende fiets- en wandelpaden. Het autoverkeer moet wel kunnen doorstromen.

- Verbeteren van openbaar vervoerverbindingen binnen en buiten de gemeente.

De gemeente zorgt voor betere overstapmogelijkheden door fietsenstallingen en bewegwijzering bij haltes te verbeteren. De gemeente ondersteunt de komst van een buurtbus, om ook moeilijk bereikbare locaties toegankelijk te maken. Dit ook met het oog op de toenemende vergrijzing.

- De introductie van een buurtbus tussen de BNS in Voorhout en het station Voorhout.

Met het verdwijnen van de OV-bussen uit het oude dorp van Voorhout zijn de – veelal seniore – bewoners van de BNS volledig verstoken van het openbaar vervoer. Wij willen dat er een buurtbus wordt ingesteld, het liefst gerund door vrijwilligers, die de BNS-bewoners kunnen rijden van en naar het station Voorhout.

- Aanpak van parkeerproblemen in woonwijken en winkelcentra.

We pakken parkeerproblemen in woonwijken en winkelcentra aan door bestaande parkeerplekken efficiënter in te richten en te zorgen voor extra parkeerruimte. Geen extra parkeerplekken meer voor alleen elektrische auto's.

- Aanpak van parkeerproblemen; niet door betaald parkeren in te voeren, maar door de blauwe zones goed te handhaven.

- Realisatie van knipperbollen

Dit zijn oversteeklichten waardoor het autoverkeer extra alert wordt gemaakt op voetgangers en fietsers die willen oversteken. Een voorbeeld hiervan is te zien op de Van Berckelweg in Noordwijk. De eerste van deze knipperbollen worden geplaatst op de Van Pallandtlaan in Sassenheim. Maar ook bij de McDonalds / het station Sassenheim.

- Betere doorstroming van verkeer door slimme verkeersmaatregelen.

Op drukke kruispunten vervangen we, waar mogelijk, verkeerslichten door rotondes voor een betere doorstroming. Daarnaast zorgen we voor duidelijke belijning, voorsorteervakken en logische bewegwijzering.

- Passende snelheid in de woonwijken door onder andere snelheidsbeperkende maatregelen zoals de aanleg van extra parkeerplaatsen met zogeheten asverlegging.

- Behoud en verbetering van bruggen en wegen in goede staat.

Dat doen we met regelmatig onderhoud en tijdige vervanging waar nodig. De gemeente voert jaarlijkse inspecties uit om slijtage en schade tijdig te signaleren.

- Verkeersveiligheid en leefbaarheid van de straten, wijken en dorpen moet verhoogd worden.

Door het aanpassen van de infrastructuur op bekende probleemlocaties.

7. Zorg en welzijn

- Het zwembad Wasbeek en de bibliotheekvestigingen moeten behouden blijven!
- Behoud en uitbreiding van zorgvoorzieningen binnen de gemeente, zodat inwoners dichtbij huis geholpen kunnen worden.

We verbeteren de toegankelijkheid van zorgvoorzieningen door ruimte te creëren in bestemmingsplannen. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers actief via de Wmo en versterken de samenwerking met zorgaanbieders en uitvoeringsorganen, zoals de ISD, om voldoende zorgcapaciteit in de gemeente te behouden.

- Er moet één overkoepelende organisatie komen, die alle zorgactiviteiten aanstuurt.

De tijd is voorbij, dat allerlei grote en kleine zorgorganisaties naast en langs elkaar heen werken, zonder dat er goed zicht is op welke zorg kinderen en volwassenen écht krijgen. Subsidieaanvragen voor zorg gaan dan via die overkoepelende organisatie; hierdoor wordt de zorg beter en efficiënter.

- Behoud van het mantelzorgcompliment voor mantelzorgers en vrijwilligers in de zorg.
- Tegengaan van eenzaamheid onder ouderen door buurthuizen en initiatieven voor sociale contacten te versterken.

We stimuleren het versterken van sociale contacten en het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen. Hiervoor worden daadwerkelijke activiteiten opgezet, zoals koffieochtenden, gezamenlijke maaltijden en culturele avonden.

- Toegankelijkheid van openbare ruimtes verbeteren voor mensen met een beperking.

Dat doen we door te zorgen voor rolstoelvriendelijke stoepen en duidelijke bewegwijzering. Bij nieuwbouw en renovatie wordt toegankelijkheid een eis.

- Betere samenwerking tussen de verschillende zorginstellingen.

Veel zorginstellingen en hulpverlenende instanties proberen samen te werken, maar doen dat vanuit hun eigen eilandjes. We willen de realisatie van één coördinerende organisatie, waardoor de zorg beter en goedkoper wordt.

8.Sporten en spelen

- We ondersteunen sportverenigingen.

We stimuleren daarnaast intensievere samenwerking tussen verenigingen, zodat gemeentelijke subsidies efficiënter kunnen worden ingezet.

- Inzetten op preventieve zorg en gezonde leefstijl door sport, spelen en bewegen te stimuleren.

We versterken het sport- en beweegbeleid door voort te bouwen op het werk van Sportbedrijf Teylingen, de Sportraad en Welzijn Teylingen. Wij willen wel kijken naar de samenwerking tussen deze partijen en of een fusie mogelijk is. We investeren in een beweegvriendelijke omgeving door veilige wandelroutes, openbare sportplekken en toegankelijkheid te verbeteren..

- Renoveren en moderniseren van bestaande sportaccommodaties om ze toegankelijker en duurzamer te maken. Gedeelde faciliteiten moeten kunnen.
- Ondersteunen van initiatieven die kinderen en jongeren aanmoedigen om deel te nemen aan sport- en spelactiviteiten, bijvoorbeeld door samenwerking met en tussen scholen en sportverenigingen.
- Zorgen voor sport- en speelvoorzieningen die geschikt zijn voor álle inwoners, inclusief mensen met een beperking.
- Creëren en onderhouden van veilige en aantrekkelijke speelplekken in de openbare ruimte, zodat kinderen worden gestimuleerd om buiten te spelen.
- Bieden van financiële en organisatorische ondersteuning aan lokale sportclubs om hun voortbestaan en groei te waarborgen.
- Organiseren van gemeentelijke campagnes die het belang van sport en beweging voor een gezonde levensstijl benadrukken.
- Integreren van sport- en spelactiviteiten in het onderwijsprogramma en faciliteren van naschoolse sportactiviteiten.
- Organiseren en ondersteunen van lokale sportevenementen en competities om nabuurschap en sportieve prestaties te bevorderen.

- Introduceren van de 'Olympische Spelen van Teylingen'; een jaarlijkse competitie tussen basisschoolleerlingen.

Onze sportverenigingen en basisscholen worden hierbij betrokken. Met de 'Olympische Spelen van Teylingen' stimuleer je sportiviteit, samenwerking en teamgeest.

9.Onderwijs en jeugd

- De jeugd heeft de toekomst!

Wij moeten nu een goede toekomst veiligstellen voor onze jeugd!

- Met man en macht werken we hieraan: investeren in goede en toekomstbestendige schoolgebouwen; niet alleen voor het onderwijs, maar ook voor de voor- en naschoolse opvang.

Binnen schoolgebouwen moet een uitstekende ventilatie en goede luchtkwaliteit de norm zijn. Er moet gezorgd worden voor onderhoud, lage energiekosten en verbetering van het binnenklimaat op scholen. Meer aandacht voor praktijkonderwijs en aansluiting op de arbeidsmarkt.

Bedrijven brengen we in contact met scholen om leerlingen de mogelijkheid te geven opdrachten uit te voeren voor die bedrijven, onder toezicht van de schoolleiding.

- Nauwere samenwerking tussen scholen en lokale bedrijven voor stages en leerwerktrajecten.

We verbeteren de aansluiting van het praktijkonderwijs op de arbeidsmarkt door afspraken te maken met lokale bedrijven over stages en leerwerktrajecten. De focus ligt op sectoren waar lokaal behoefte aan is, zoals (bijvoorbeeld) techniek, zorg en detailhandel.

- Behoud van voldoende buitenschoolse opvang en speelgelegenheden.

We stimuleren de komst van meerdere opvangorganisaties voor een betere dienstverlening en lagere kosten voor de ouders. De gemeente monitort actief de samenwerking tussen scholen en opvang om tekorten en knelpunten tijdig te signaleren.

- Jongeren betrekken bij gemeentelijk beleid door een jongerenraad op te zetten.

Daarnaast introduceren we creatieve participatievormen, zoals samenwerkingen met lokale media en het organiseren van debatten, om jongeren op diverse manieren te betrekken bij beleidsvorming.

- Aanstellen van een kinderburgemeester en een jongerenburgemeester.

De kinderburgemeester wordt jaarlijks door een ander kind onder de 14 jaar ingevuld. De jongerenburgemeester (tussen 14 en 18 jaar) wordt jaarlijks gekozen via een online verkiezing. Ze krijgen representatieve taken én een beperkt budget.

- Ruimte voor een extra activiteitenplek voor jongeren tussen 16 en 25 jaar. De bestaande activiteitenplekken worden goed onderhouden, zodat deze altijd bruikbaar zijn.

10.Cultuur en recreatie

- We gaan er vol voor: de realisatie van het Panorama Tulipland bij de Ruïne van Teylingen / het Kasteel Teylingen!

Het prachtige Panorama Tulipland van de Voorhoutse schilder Leo van den Ende moet uit de kist gehaald worden en in volle glorie opgehangen worden op grondgebied van de gemeente Teylingen!

- Behoud en ondersteuning van culturele verenigingen en evenementen.

We maken bestaande locaties, waaronder sporthallen, breder beschikbaar voor culturele evenementen en verbeteren de technische faciliteiten waar nodig.

- Stimuleren van kunst en cultuur in de openbare ruimte.

We stimuleren kunst en cultuur in de openbare ruimte met kunstprojecten, zoals muurschilderingen, beeldhouwwerken en tijdelijke kunstinstallaties. Met subsidies van bijvoorbeeld de Provincie Zuid-Holland en de Europese Unie komen er kunstwerken op de rotondes.

- De Boerhaave vaarroute realiseren.

Er is al een Boerhaave fiets- en wandelroute, maar nog geen Boerhaave vaarroute, die leidt van Voorhout, via Warmond en Oegstgeest naar Leiden.

- Versterken van recreatieve routes, zoals wandel- en fietspaden.

Niet alleen in de gemeente Teylingen, maar ook in samenwerking met de regio. Het is de hoogste tijd voor een wandelrondje Kaag! Ook langs de Leidsevaart in Voorhout en de Hoofdstraat tussen Sassenheim en Voorhout moeten fatsoenlijke wandelpaden komen. We zorgen ervoor dat onze fietspaden goed aansluiten op fietsknooppunten.

- Behoud van monumenten en erfgoed als belangrijke identiteitsdragers van Teylingen.

Dat doen we door structureel onderhoud te stimuleren via samenwerking met monumenteneigenaren en erfgoedorganisaties. Voorbeeld hiervan is de herontwikkeling van de Ruïne van Teylingen met de oude bollenschuur van Westerbeek. Waar mogelijk faciliteren we de herbestemming van leegstaande monumenten voor culturele doeleinden. De historische verenigingen in de drie dorpen waarderen we bijzonder!

- Introductie van een nieuwe prijs: de Teylinger Ambassadeur.

Een jaarlijkse uitreiking voor de persoon of organisatie, die de gemeente Teylingen buiten de gemeentegrenzen positief promoot.

- Terugkeer van het steken voor het Bloemencorso in een bollenschuur of andere locatie op het grondgebied van de gemeente Teylingen.

Een prachtige traditie is verdwenen uit onze gemeente en moet weer terugkomen in Teylingen!

- Het Terwegenpark ombouwen tot een duurzaam groen (wandel)parkje met een mooi groot speeltoestel.
- Een vrij toegankelijk winkelcentrum in Sassenheim voor wandelaars en fietsers.

11. Leefomgeving, duurzaamheid en milieu

- Meer bomen in de gemeente Teylingen, mede door de inzet van organisaties als MeerBomenNu.

- We verbeteren parken, recreatiegebieden en speeltuinen.

Met extra aandacht voor toegankelijkheid voor kinderen, jongeren en ouderen. Alle nieuwe speelplekken worden altijd toegankelijk voor kinderen met een beperking. Wanneer speeltuinen opgeknapt worden, komt er minimaal één speeltoestel bij, waarop en waarmee álle kinderen kunnen spelen.

- Bollenvelden en duurzaamheid kunnen prima samengaan! Door de inzet van innovaties die het milieu minder belasten. Dit vraagt wel een reële tijdlijn.
- Behoud van karakteristieke dorpsgezichten en historische elementen in de gemeente.
- Beter groen in de woonwijken; we stimuleren adoptiegroen, waarbij burens zelf zorgen voor een groenere woonwijk. De gemeente levert hiervoor desgewenst gratis beplanting en onderhoudsmateriaal.
- Aanpakken van geluidsoverlast en luchtvervuiling, vooral in de buurt van drukke lokale en provinciale wegen en bedrijventerreinen, daar waar nodig in samenwerking met Provincie en/of andere overheidsinstanties. We verminderen geluidsoverlast en luchtvervuiling door het plaatsen van geluidswallen, fluisterasfalt en groenbuffers langs drukke wegen en bedrijventerreinen. We gaan zwaar vrachtverkeer en knetterende brommers en motoren uit woonwijken zoveel mogelijk tegen.
- Verbeteren van het onderhoud van straten, stoepen en fietspaden om gevaarlijke situaties te veranderen en te voorkomen bij nieuwe aanleg.

- Behoud en uitbreiding van natuurgebieden om biodiversiteit te beschermen.

We beschermen en verbeteren bestaande natuurgebieden door te investeren in biodiversiteit, zoals het plaatsen van nestkasten, insectenhôtels en het inzaaien van bloemenmengsels. Waar mogelijk breiden we natuurgebieden uit om de leefomgeving voor flora en fauna te verbeteren.

- Zorgen voor voldoende bankjes, schaduwplekken en watertappunten in de openbare ruimte.

We plaatsen minimaal 12 extra bankjes, schaduwplekken en watertappunten in parken, winkelgebieden en recreatiegebieden. De afvalbakbank, gemaakt door KTS-leerlingen, is een mooi initiatief, dat hierbij past. Beter beheer van waterwegen en sloten om wateroverlast en uitdroging te voorkomen.

- We verbeteren het beheer van waterwegen en sloten in samenwerking met het waterschap. Met een betere doorstroming hoeft minder vaak gebaggerd te worden en wordt geld bespaard. Een mooi voorbeeld hiervan is de vijver in het Overbosch te Voorhout, die een natuurlijke waterparel is geworden.

- Aanpak van lichtvervuiling door straatverlichting slimmer in te zetten.

We verminderen lichtvervuiling door straatverlichting waar mogelijk te vervangen door energiezuinige LED-lampen met bewegingssensoren en dimfunctie. In rustige gebieden dimmen we de verlichting 3 uur na zonsondergang, zonder dat dit de veiligheid aantast.

- Stimuleren van duurzame en klimaatbestendige nieuwbouw met aandacht voor groen en waterbeheer.

Dat doen we door snellere vergunningsprocedures en extra bouw mogelijkheden voor projecten die voldoen aan hoge duurzaamheidsnormen en goed waterbeheer.

- Inzetten op energiebesparing door subsidies en voorlichting voor inwoners en bedrijven.

We stellen met een 'revolving fund' jaarlijks € 1.000.000 beschikbaar voor energiebesparende maatregelen, gericht op het verduurzamen van bestaande woningen en bedrijfspanden. De gemeente organiseert informatieavonden over duurzame oplossingen.

- Tegengaan van verloedering door structureel zwerfafval op te ruimen en afvaldumping hard aan te pakken.

We pakken zwerfafval en afvaldumping aan door het plaatsen van extra prullenbakken op drukke locaties en betere handhaving met forse bij overtreding. De gemeente ondersteunt buurtinitiatieven voor gezamenlijke opruimacties.

- We geven organisaties de gelegenheid om het oud papier voor een vergoeding op te halen.
- Stimuleren van circulaire economie en hergebruik van materialen in de bouw en bedrijfsvoering.
- De toekomst zit in kleinschalige kerncentrales: start zoektocht in Zuid-Holland voor een locatie voor een kleine kerncentrale.
- Door het door ons al gerealiseerde initiatief voor platte kabels / gootjes kunnen mensen hun auto's zoveel mogelijk vanuit hun huis opladen. We stoppen met veranderen van algemene parkeerplaatsen, naar plekken waar alleen elektrische auto's mogen staan. Openbare parkeerplekken moeten voor alle auto's beschikbaar blijven!
- Gericht investeren in rendabele verduurzaming

Duurzaamheid is geen doel op zich, maar een middel om kosten en uitstoot te beperken. De Partij voor Teylingen ondersteunt duurzaamheidsprojecten die financieel rendabel zijn en zich in het verleden hebben bewezen. We willen geen prestigeprojecten, die veel geld kosten!
- Ander beleid voor beplanting op de groenstroken langs de wegen, om woekerplanten te voorkomen.

- Het gemeentebestuur moet zich veel harder opstellen tegen de geluids- en fijnstofoverlast van Schiphol.
- Behoud en uitbreiding van groene ruimtes in bestaande en nieuwe wijken.
- Stimuleren van groene daken, mussenvides en gevelbeplanting om de leefomgeving aantrekkelijker en duurzamer te maken. Ook naar DCM

Als hier landelijke subsidies of crowdfunding voor kan worden opgezet, dan steunen we het gebruik van dit soort geldinzamelingsinitiatieven.

- Scheiden van afval moet financieel lonen!

Wie minder vaak zijn/haar restafval laat ophalen, hoeft ook minder te betalen; de gebruiker betaalt hierdoor! We willen dat het vaste tarief voor de afvalverwerking wordt afgeschaft. Dit bespaart ieder huishouden honderden euro's per jaar. We willen een systeem invoeren, waarbij de daadwerkelijke kosten in rekening worden gebracht voor het laten afhalen van uw restafval. Op die manier heb je het échte systeem van 'De gebruiker betaalt' én het stimuleert mensen daadwerkelijk om afval goed te scheiden. Voor de verwerking van het gescheiden herbruikbaar afval (papier, pmd, gft) wordt uiteraard niets in rekening gebracht. De gemeente Teylingen krijgt namelijk al een vergoeding voor herbruikbare materialen.

12.Ondernemers: in detail

A. Minder regeldruk en eerlijke belastingen

- Vereenvoudigen en verminderen van bureaucratische regels voor ondernemers, met een transparant traject binnen de ambtelijke organisatie.
- Stabilisering en het liefst verlaging van lokale belastingen zoals de OZB voor bedrijfspanden. Efficiënter omgaan met belastinggeld, waarbij ondernemerschap wordt gestimuleerd. Van opstart tot verdere groei. .
- Snellere en transparantere vergunningstrajecten.

B. Ondernemersklimaat

- In samenwerking met de ondernemers versterken van de positie en belangen van het MKB binnen de gemeente.
- Stimuleren van lokaal inkopen door bij aanbestedingen de lokale betrokkenheid mee te laten wegen.
- Bevorderen van lokaal ondernemen door de door gemeente: lokale inkoop!

c. Veiligheid en handhaving

- Betere prioritering van inzet handhaving, zodat ook ondernemersgebieden voldoende aandacht krijgen.
- Samenwerking tussen bedrijfsleven en gemeente in het opzetten van keurmerk veilig ondernemen (KVO) en bedrijven investeringszones (BIZ).
- Uitbreiding van cameratoezicht op bedrijventerreinen en winkelcentra in samenwerking met ondernemers.
- Zero-tolerancebeleid tegen agressie en overlast op specifieke locaties.
- Vast meldpunt voor ondernemers om criminaliteit en oneerlijke concurrentie te rapporteren.
- Verbeteren van toegankelijkheid voor minder validen in winkel- en recreatiegebieden.
- Strenger toezicht op illegale verkoop van goederen en diensten.

d. Ruimte voor ondernemers en innovatie

- Stimuleren van innovatie en ondernemerschap binnen de gemeente.
- Samenwerking met de regio voor kwalitatieve bedrijventerreinen en vestigingsklimaat.
- Meer inzet op transformatie van onrendabel vastgoed voor ondernemingsdoeleinden; hiervoor passen we het vergunningsstelsel aan in combinatie met bestemmingsplannen?

e. Ondernemersvriendelijk arbeidsmarktbeleid

- Betere aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven om personeelstekorten te verminderen.
- Stimuleren van vakopleidingen en leerwerktrajecten.

f. Bereikbaarheid en infrastructuur

- Verbetering van infrastructuur en parkeergelegenheid rondom winkelgebieden en bedrijventerreinen.
- Stimuleren van verdere uitrol van digitale infrastructuur.
- Snellere afhandeling van wegwerkzaamheden om overlast voor ondernemers te minimaliseren.
- Duidelijke regels voor pick-up points. Inzet van busjes in plaats van grote vrachtwagens.

g. Duurzaamheid zonder dwang

- Stimuleren van vrijwillige duurzame innovaties zonder extra lasten voor ondernemers.
- Geen extra lokale milieuregels bovenop landelijke wetgeving.
- Faciliteren van energiebesparing en verduurzaming van bedrijfspanden door advies en bestaande subsidiemogelijkheden.

h. Toerisme en lokale economie

- Versterken van samenwerking met omliggende gemeenten om toerisme en recreatie te bevorderen.
- Samenwerking tussen gemeente en initiatiefnemers voor evenementen en markten.
- Onderzoek naar de kracht van het vestigingsklimaat en toeristische aantrekkelijkheid van de gemeente.
- Stimuleren van zoetwatertoerisme en -recreatie.

i. Wonen en werkgelegenheid

- Stimuleren van meer woningen voor lokale werknemers, niet zijnde arbeidsmigranten, om de lokale werkgelegenheid te ondersteunen.

De Partij voor Teylingen:

De beuk er in!